

Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library

สุภาวดี เพชรขึ้นสกุล เฉลิมเกียรติ ดีสม

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

e-mail: supawadeep@buu.ac.th

บทคัดย่อ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ดำเนินการจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ในรูปแบบ e-shelf และในรูปแบบ E-Book Station 2) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาที่ต้องการอ่านหนังสือผ่านอุปกรณ์พกพาขณะรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัย และ 3) เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านและประชาสัมพันธ์การให้บริการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 1) ศึกษาโปรแกรมสำหรับการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ 2) จัดหาและคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าสนใจและถูกลิขสิทธิ์ 3) สำรวจสถานที่ (ป้ายรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัย) ที่เหมาะสมสำหรับการนำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ออกให้บริการ 4) ออกแบบและดำเนินการติดตั้ง Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัย และ 5) ประชาสัมพันธ์การให้บริการ และ 6) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จากการดำเนินงาน พบว่า 1) สำนักหอสมุดได้ดำเนินงานจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ในรูปแบบ e-shelf โดยให้บริการที่เว็บไซต์สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา และติดตั้ง Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ป้าย ได้แก่ ป้ายรอรถสวัสดิการอาคารเรียนรวม QS (หอสมุด) ป้ายรอรถสวัสดิการหอพักเทาทอง 2 และป้ายรอรถสวัสดิการหอพักเทาทอง 4 และ 2) นิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาสามารถอ่านหนังสือผ่านอุปกรณ์พกพาขณะรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การส่งเสริมการอ่าน การประชาสัมพันธ์ รถสวัสดิการ
มหาวิทยาลัย

Abstract

Burapha University Library has conducted Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library. The purposes of this project were as follows: 1) to conduct Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library in e-shelf and E-Book Station formats; 2) to facilitate students and personnel of Burapha University who would like to read the book via a portable device while they are waiting for the welfare bus of the university; and 3) to promote reading and publicize services of Burapha University Library. The procedures of this project were as follows: 1) to study for digital bookshelf program online; 2) to provide and select interesting and copyrighted e- books; 3) to survey the locations (welfare bus stops of the university) where are suitable for setting up our Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library; 4) to design and set up for Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library at welfare bus stops of the university; 5) to publicize our Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library service; 6) to monitor and evaluate our overall result. The results of this project were as follows: 1) the library has conducted Smart Learning operation @ E-Book Station by BUU Library in e-shelf format by providing at the website of Burapha University Library and set up Smart Learning operation @ E-Book Station by BUU Library at three welfare bus stops of Burapha University include welfare bus stop at Qs1 building (opposite of the library), welfare bus stop at Tao-Tong 2 and Tao-Tong 4 dormitory and; 2) students and personnel of Burapha University are able to read the book via portable while they are waiting for the welfare bus of Burapha University.

Keyword: Electronic book, Reading promotion, Publicize, Welfare bus of Burapha University

บทนำ

การอ่าน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในชีวิตตั้งแต่เล็กจนโต จากวัยเรียนที่ส่วนใหญ่จะอ่านตำรา หนังสือเรียน เอกสารวิชาการและงานวิจัย สู้วัยทำงานที่จะอ่านหนังสือตามความสนใจ มีเรื่องราวที่หลากหลายมากขึ้น บางคนต้องการอ่านเพราะเกี่ยวข้องกับการทำงาน บางคนอ่านเพราะต้องการความบันเทิงหรืออ่านเพราะต้องการความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวัน ซึ่งจากอดีตจะเป็นการอ่านหนังสือเป็นเล่ม ได้สัมผัสกระดาษ เวลาเดินทางไปไหนก็ต้องพกพาไปด้วย แต่เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต รวมถึงเครือข่ายโทรคมนาคม ทำให้รูปแบบและพฤติกรรมการอ่านหนังสือได้เปลี่ยนเป็นการอ่านหนังสือหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถอ่านผ่านอุปกรณ์พกพาได้ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพาได้เล็งเห็นถึงและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านโดยเฉพาะการอ่านในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงได้จัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library เพื่อให้นิสิตและบุคลากรสามารถอ่านหนังสือขณะรอตสัปดาห์การมหาวิทยาลัยได้ เหตุผลที่เลือกใช้สถานที่ป้ายจอดรถสัปดาห์การมหาวิทยาลัย เนื่องจากปัจจุบันมหาวิทยาลัยบูรพาได้จัดให้มีรถสัปดาห์การมหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการรับส่งนิสิตและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยบูรพาและช่วยลดพื้นที่ในการจอดรถในมหาวิทยาลัย โดยมีเส้นทางเดินรถ 2 สาย 40 เส้นทางบริการรับส่ง เปิดให้บริการฟรี ตั้งแต่เวลา 7.00 น. ถึง 22.00 น. ทำให้มีนิสิตและบุคลากรมาใช้บริการรถสัปดาห์การมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ในรูปแบบ e-shelf และในรูปแบบ E-Book Station
2. เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาที่ต้องการอ่านหนังสือผ่านอุปกรณ์พกพาขณะรอตสัปดาห์การมหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านและประชาสัมพันธ์การให้บริการของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

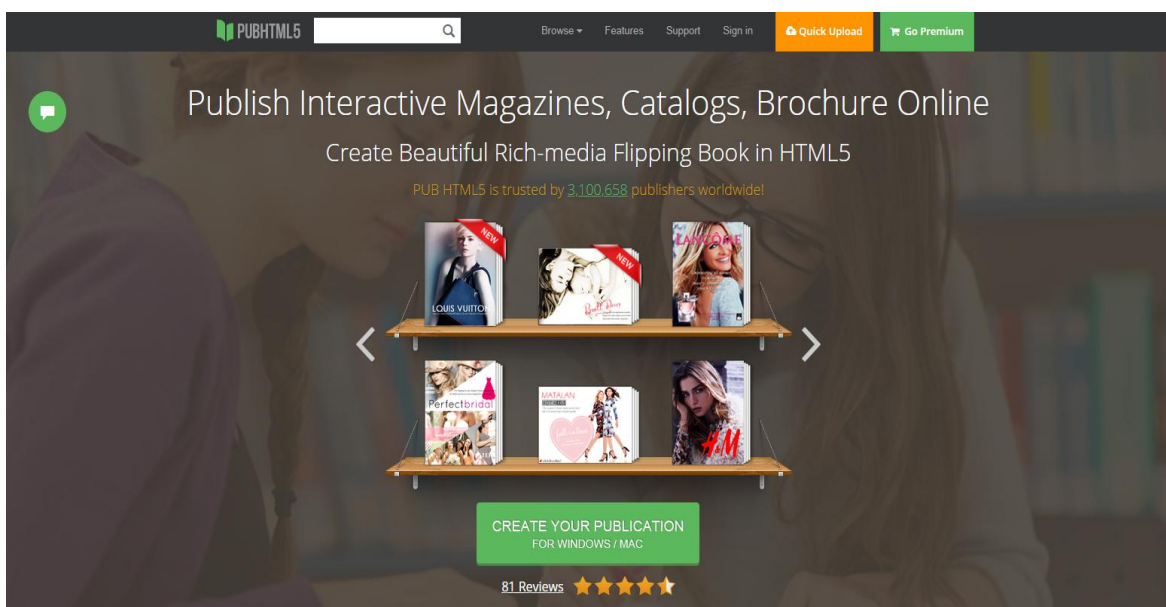
1. ศึกษาโปรแกรมการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ในรูปแบบ e-shelf
2. จัดหาและคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าสนใจและถูกลิขสิทธิ์มาจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library
3. สำรวจสถานที่ (ป้ายรอตสัปดาห์การมหาวิทยาลัย) ที่เหมาะสมสำหรับการนำ Smart Learning @E-Book Station by BUU Library ออกให้บริการ
4. ออกแบบ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library เพื่อความสะดวกในการติดตั้งและเพื่อความสวยงาม

5. ประชาสัมพันธ์การให้บริการ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library
6. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษา

1.1 ศึกษาโปรแกรมการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ในรูปแบบ E-Shelf โดยเลือกใช้โปรแกรม PUBHTML5 ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบสามมิติ เช่น แมกกาซีนออนไลน์ อีโบรชัวร์ อีแคตตาล็อก เป็นต้น โดยมีระบบการทำงานทุกอย่างอยู่บนเว็บไซต์ สามารถสร้างและเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบอีบุ๊กออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ (โปรแกรม PUBHTML5, 2561)

ภาพที่ 1 โปรแกรม PUBHTML5

หลังจากได้คัดเลือกโปรแกรมแล้ว สำนักหอสมุดจึงได้ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสร้าง E-Book ด้วยโปรแกรม PUBHTML5 ให้กับบุคลากรสำนักหอสมุด เพื่อให้บุคลากรสามารถสร้าง E-Book ได้และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานของตนเอง

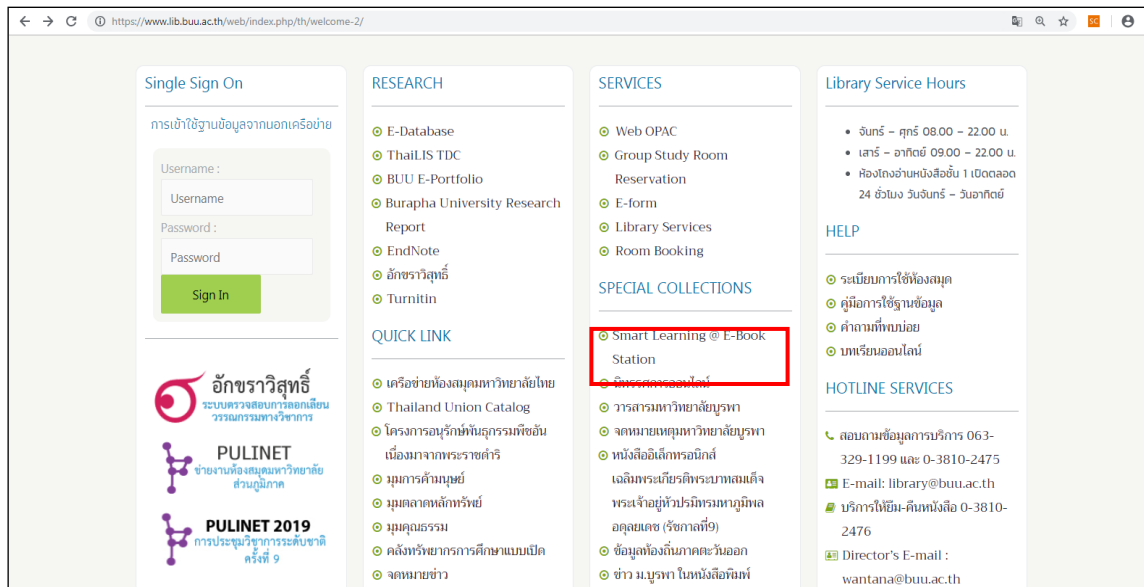
ภาพที่ 2 โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสร้าง E-Book ด้วยโปรแกรม PUBHTML5

1.2 จัดหาและคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าสนใจและถูกลิขสิทธิ์มาจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 สืบหาแหล่งข้อมูลที่ให้บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฟรี เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และคลังความรู้ของศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบ (TCDC)

1.2.2 คัดเลือกหนังสือที่เกี่ยวกับสุขภาพ เนื่องจากการวิจัย พบว่า เทรนด์ไลฟ์สไตล์ของผู้บริโภคคนไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 1,500 คน อายุ 16 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเมือง ส่วนใหญ่มีเป้าหมายเรื่องสุขภาพ ต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยที่ 79% มีความต้องการมีโภชนาการที่ดีขึ้นในปี 2018 ในขณะที่ 76% บอกว่าอยากมีชีวิตสมดุล และ 73% จะหันมาออกกำลังกายให้มากขึ้น (จับ 3 เทรนด์สุขภาพของคนไทย ยุคนี้ต้องอิทคลีนกินมั่งฯ, 2561)

1.2.3 นำหนังสือที่คัดเลือกมาจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ในรูปแบบ e-shelf ให้บริการบนเว็บไซต์สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพาและแสนกปกหนังสือพร้อมทั้งติดคิวอาร์โค้ด สำหรับนำไปใส่ใน Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่จะนำไปติดตั้งป้ายรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัย โดยจะมีการเปลี่ยนหนังสือเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้หนังสือและบุคลากรได้อ่านหนังสือได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 3 เว็บไซต์สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 4 หน้าปกหนังสือสำหรับจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library

1.3 สำนวนสถานที่ (ป้ายรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัย) ที่เหมาะสมสำหรับการนำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ออกให้บริการ จากการสำรวจพบว่ามหาวิทยาลัยบูรพาจัดให้มีรถสวัสดิการ ซึ่งวิ่งให้บริการผู้โดยสารภายในมหาวิทยาลัยเท่านั้น ประกอบด้วย สายสีเทาและสายสีทอง ให้บริการตั้งแต่เวลา 7.00 น. ถึง 22.00 น. โดยมีเส้นทางเดินรถ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2561)

1.3.1 รถสวัสดิการสายสีเทา ประกอบด้วย

- 1) ป้ายหมายเลข 1 หอศิลป์
- 2) ป้ายหมายเลข 2 อาคาร ภปร. (ธ.กรุงเทพ)
- 3) ป้ายหมายเลข 3 โรงแรมเทาทอง
- 4) ป้ายหมายเลข 4 คณะวิทยาศาสตร์

- 5) ป้ายหมายเลข 5 คณะโลจิสติกส์
- 6) ป้ายหมายเลข 6 ศูนย์กิจกรรมนิสิต
- 7) ป้ายหมายเลข 7 คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 8) ป้ายหมายเลข 8 สระว่ายน้ำ
- 9) ป้ายหมายเลข 9 สถาบันขงจื้อ
- 10) ป้ายหมายเลข 10 อาคารชุด ดร.เสนาะ
- 11) ป้ายหมายเลข 11 สนามเขาวน
- 12) ป้ายหมายเลข 12 หอพักเทาทอง
- 13) ป้ายหมายเลข 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 14) ป้ายหมายเลข 14 อาคารเรียนรวม QS (หอสมุด)
- 15) ป้ายหมายเลข 15 วิทยาลัยนานาชาติ
- 16) ป้ายหมายเลข 16 สำนักคอมพิวเตอร์
- 17) ป้ายหมายเลข 17 คณะสหเวชศาสตร์
- 18) ป้ายหมายเลข 18 คณะสาธารณสุขศาสตร์
- 19) ป้ายหมายเลข 19 สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล
- 20) ป้ายหมายเลข 20 อาคารเรียนรวม KA

1.3.2 รถสวัสดิการสายสีทอง ประกอบด้วย

- 1) ป้ายหมายเลข 1 หอศิลป์
- 2) ป้ายหมายเลข 2 สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล
- 3) ป้ายหมายเลข 3 คณะสาธารณสุขศาสตร์
- 4) ป้ายหมายเลข 4 คณะสหเวชศาสตร์
- 5) ป้ายหมายเลข 5 สำนักคอมพิวเตอร์
- 6) ป้ายหมายเลข 6 วิทยาลัยนานาชาติ
- 7) ป้ายหมายเลข 7 อาคารเรียนรวม QS (หอสมุด)
- 8) ป้ายหมายเลข 8 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 9) ป้ายหมายเลข 9 หอพักเทาทอง
- 10) ป้ายหมายเลข 10 สนามเขาวน
- 11) ป้ายหมายเลข 11 อาคารชุด ดร.เสนาะ
- 12) ป้ายหมายเลข 12 สถาบันขงจื้อ
- 13) ป้ายหมายเลข 13 สระว่ายน้ำ
- 14) ป้ายหมายเลข 14 คณะวิศวกรรมศาสตร์

15) ป้ายหมายเลข 15 วิทยาลัยการวิจัยและปัญญา

16) ป้ายหมายเลข 16 ศูนย์กิจกรรมนิสิต

17) ป้ายหมายเลข 17 คณะโลจิสติกส์

18) ป้ายหมายเลข 18 คณะวิทยาศาสตร์

19) ป้ายหมายเลข 19 ลานจอดรถอาคาร ภปร.

20) ป้ายหมายเลข 20 อาคารเรียนรวม KA

ซึ่งจากการสำรวจพบว่าเส้นทางที่มีนิสิตมาใช้บริการรอรหัสตัวการมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ป้ายอาคารเรียนรวม QS (หอสมุด) ป้ายหอพักเทาทอง 2 และป้ายหอพักเทาทอง 4 จึงได้ดำเนินการทำหนังสือขออนุญาตติดตั้ง Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ตามป้ายรอรหัสตัวการทั้ง 3 แห่งจากกองอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.4 สำนักหอสมุดได้ออกแบบ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library เพื่อความสะดวกในการติดตั้งและเพื่อความสวยงาม ดังนี้

1.4.1 จัดทำป้ายขนาด 126X109 เซนติเมตร ซึ่งเป็นขนาดเดียวกับป้ายประชาสัมพันธ์เดิมที่มีอยู่ตรงป้ายรอรหัสตัวการมหาวิทยาลัย ทำให้สามารถติดตั้งได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

1.4.2 เลือกใช้อะคริลิคขุน (สำหรับทำป้ายใหญ่) และอะคริลิคใส (สำหรับใส่หน้าปกหนังสือ) เพราะเป็นวัสดุที่มีความทนทานแข็งแรง สามารถทนต่อแรงกระแทกได้ดีกว่ากระจก

1.4.3 ดำเนินการติดตั้ง Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรอรหัสตัวการมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ป้ายด้วยกัน คือ ป้ายรอรหัสตัวการอาคารเรียนรวม QS (หอสมุด) ป้ายรอรหัสตัวการหอพักเทาทอง 2 และป้ายรอรหัสตัวการหอพักเทาทอง 4

ภาพที่ 5 การติดตั้ง Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรอรหัสตัวการอาคารเรียนรวม QS (หอสมุด)

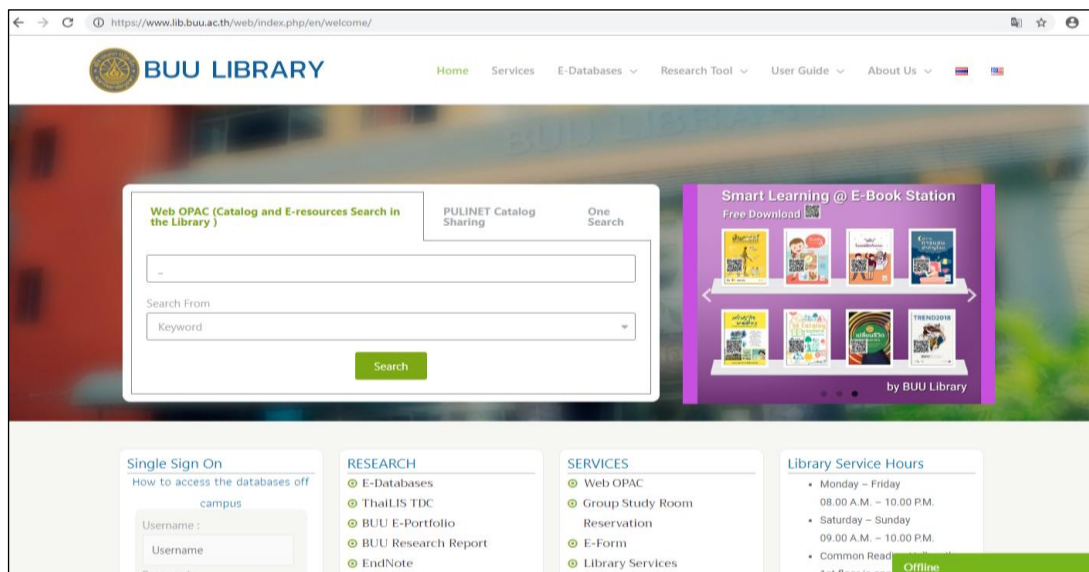

ภาพที่ 6 การติดตั้ง Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรถ
สวัสดิการหอพักเทาทอง 2

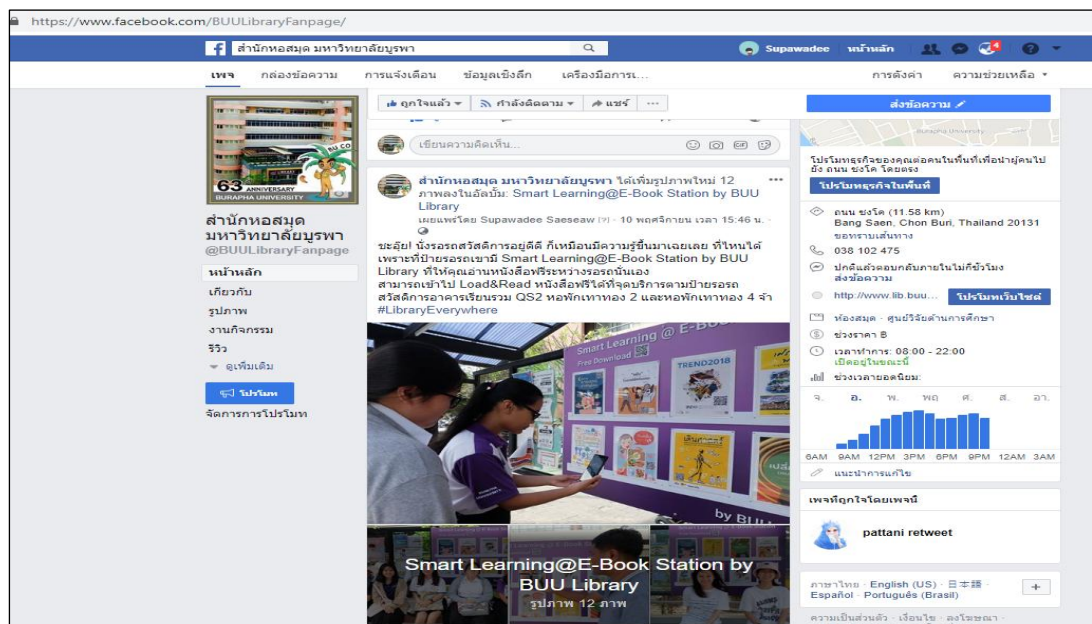

ภาพที่ 7 การติดตั้ง Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรถ
สวัสดิการหอพักเทาทอง 4

1.5 ประชาสัมพันธ์การให้บริการ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library โดยประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางเว็บไซต์สำนักหอสมุด (www.lib.buu.ac.th) Facebook (<https://www.facebook.com/BUULibraryFanpage>) และ Line@ สำนักหอสมุด (@buulibrary) ซึ่งเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่สะดวก รวดเร็วและเข้าถึงผู้ใช้บริการมากที่สุด

ภาพที่ 8 การประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์สำนักหอสมุด

ภาพที่ 9 การประชาสัมพันธ์บน facebook

ภาพที่ 10 การประชาสัมพันธ์บน Line@

1.6 ติดตามและประเมินผลการดำเนินการ สำนักหอสมุดได้ติดตามผลการดำเนินการ โดยการเก็บสถิติการเข้าใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ออกให้บริการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานในครั้งต่อไป

2. อภิปรายผล

สำนักหอสมุดได้เริ่มดำเนินการจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ในเดือนกันยายน 2561 โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในสำนักหอสมุดและจากกองอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำให้สามารถออกให้บริการ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่ป้ายรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัยได้ทั้ง 3 ป้าย ซึ่งถือว่าเป็น 3 จุดนำร่องในการส่งเสริมการอ่านและอำนวยความสะดวกให้กับนิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาที่ต้องการอ่านหนังสือบนอุปกรณ์พกพาขณะรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัยและพร้อมขยายพื้นที่ให้บริการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้นิสิตและบุคลากรสามารถใช้บริการ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ได้ครอบคลุมทั่วทั้งมหาวิทยาลัยบูรพา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การจัดทำ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ควรจัดหาแหล่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฟรีที่มีความหลากหลายและน่าสนใจให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแนะนำหนังสือใหม่ หนังสือที่ได้รับรางวัลที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดมาจัดทำเป็น Preview เพื่อให้นิสิตและบุคลากรที่สนใจสามารถเข้าอ่านเพิ่มเติมได้ที่สำนักหอสมุด

3.2 จัดให้มีกิจกรรมการส่งเสริมการใช้บริการ Smart Learning @ E-Book Station by BUU Library ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมตอบคำถามชิงรางวัลจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ออกให้บริการ เป็นต้น

การนำไปใช้ประโยชน์

1. สำหรับผู้ให้บริการ สามารถอ่านหนังสือได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ผ่านอุปกรณ์พกพา เช่น Smart phone หรือ Tablet ในขณะนั่งรอรถสวัสดิการมหาวิทยาลัยหรือดาวน์โหลดหนังสือที่สนใจเพื่อเก็บไว้อ่านต่อไปได้

2. สำหรับสำนักหอสมุด เป็นการประชาสัมพันธ์การให้บริการเชิงรุกที่ส่งเสริมการอ่านและสนองความต้องการเรียนรู้ให้กับผู้ใช้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเป็นการพัฒนาบุคลากรในด้านการเพิ่มพูนทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารของตนเองในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่ต้องจัดเก็บเป็นตัวเล่มอีกต่อไป

บรรณานุกรม

จับ 3 เทรนด์สุขภาพของคนไทย ยุคนี้ต้องอีทคลีนกินมังฯ. (2561). เข้าถึงได้จาก

<https://brandinside.asia/3-trends-lifestyle-healthy>

โปรแกรม PUBHTML5. (2561). เข้าถึงได้จาก <http://pubhtml5.com>

มหาวิทยาลัยบูรพา. (2561). *เส้นทางเดินรถสวัสดิการ*. เข้าถึงได้จาก

<http://www.bbs.buu.ac.th/pages/currentStudent/bus.php>